

УДК334.722/.724.6:338.22 (1-22)

СТАДНІК Л.І., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПАРТНЕРСТВО ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСОВИХ СТРУКТУР У РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА СЕЛІ

Розглянуто проблеми розвитку сільських територій. Розкрито роль держави і бізнесу у сприянні розвитку підприємництва на селі, створенні робочих місць і нормальних умов життєдіяльності сільського населення. Охарактеризовано значення корпоративних підприємств, які займаються індустріальним товарним сільськогосподарським виробництвом.

Ключові слова: сільське господарство, корпоратизація сільсько-господарського виробництва, холдингові компанії, агрокорпорації, підприємництво в сільському господарстві.

На сучасному етапі державна аграрна політика значно знизила свою ефективність, втратила важливі пріоритети. А тому постає необхідність відповідного коригування тактики й стратегії, спрямованих на відродження села і сільськогосподарського виробництва.

Дослідженням стратегічних напрямів розвитку сільського господарства в Україні займалися такі вчені як П.Т. Саблук, Б.Й. Пасхавер, Ю.О. Лупенко, В.Я. Месель-Веселяк та ін.

Здобувши незалежність і взявши курс на ринкові перетворення, держава своїми правовими актами зробила колишніх працівників сільськогосподарських підприємств власниками земельних і майнових паїв. Але, перетворити пайовиків на фермерів так і не вдалося. Адже, щоб стати успішним підприємцем в аграрному секторі, крім земельної ділянки необхідні знання, хист до підприємництва, а також власний капітал і кредитні ресурси. Тому індивідуальне підприємництво в сільському господарстві, яке б виробляло товарну продукцію і створювало додану вартість, не набрало бажаного розвитку.

На початку 2000-х років, в Україні розпочалася інтенсивна корпоратизація сільськогосподарського виробництва. Водночас, малі та сімейні фермерські господарства через відсутність належного доступу до зовнішніх ринків сільськогосподарської продукції та недорогих кредитних ресурсів почали поступово втрачати конкурентоспроможність. Таким чином, в аграрному секторі економіки впевнено зростає питома вага корпоративних підприємств, які займаються індустріальним товарним сільсько-господарським виробництвом. Якщо все залишити як є, то вже у найближчі десятиріччя малі та середні господарства можуть практично зникнути, а сільське господарство стане вотчиною агрокорпорацій [1].

Сільське господарство потребує сьогодні ефективного державного регулювання, яке б поклало кінець деградації, до якої його дедалі більше штовхає олігархічна модель господарювання на селі. Переслідуючи мету високоефективного індустріалізованого виробництва, на задній план відходить соціальний розвиток села, а за ним – існування сільського населення. Адже, згідно з проведеними науковцями дослідженнями, щороку з карти України зникає понад двадцять сіл.

Корпоратизація сільського господарства України призводить до щорічної втрати робочих місць у сільській місцевості. Якщо ж Україна надалі

рухатиметься шляхом агрохолдингізації сільського господарства, то через 10 років майже все населення сільських територій залишиться без роботи.

Відсутність стабільного на протязі року сільськогосподарського виробництва, а разом з тим і робочих місць та соціальних умов, призводить до того, що молоді та освічені люди залишають постійні місця проживання і мігрують до великих міст і за кордон. У селах залишаються в основному пенсіонери та хворі люди. Результати даних процесів є дуже негативними.

Для того щоб зупинити вимирання села, держава має вирішити два основних питання: економічне і соціальне. Економічне – це сприяння у створенні робочих місць, а соціальне – це прожиткова зарплата, якісні дороги та транспортне сполучення.

Для відновлення українського села необхідно розпочати оновлення сільськогосподарського виробництва, створювати умови для утворення нових малих виробничих підрозділів, фермерських об'єднань, які будуть продавати свої продукти на ринку.

Агрохолдинги, як бізнесові структури, займаються виробництвом в основному продукції рослинництва, яке має сезонний характер, а продукція тваринництва – низьку трудомісткість і високу рентабельність. Створення робочих місць на сільських територіях може дати лише комплексний розвиток галузі рослинництва і тваринництва, які сприятимуть виникненню і функціонуванню допоміжних та підсобних виробництв.

Нажаль, поголів'я худоби, включаючи корів, а також свиней, овець і кіз, за перші два місяці 2019 року зменшилася в Україні в порівнянні з аналогічним періодом 2018-го. Вся справа в тому, що в сільських господарствах скорочують чисельність поголів'я, а великий бізнес відмовляється займатися тваринництвом.

Традиційні підходи держави до політики сільського розвитку практикувались субсидуванням аграрного виробництва, аби підняти доходи фермерів не за рахунок ринкових інструментів, а допомогою від держави. Часто така субсидія розраховувалась на один гектар угідь/ріллі або на одну умовну голову тварин для сільськогосподарського товаровиробника. Субсидування на гектар ріллі з роками породило використання таких субсидій не за призначенням [2].

Щоб зберегти та відновити галузь тваринництва, на територіях неперспективних сіл необхідно на певний період часу зняти оподаткування доходів від виробництва і реалізації продукції цієї галузі або запровадити пільгове оподаткування.

Сьогодні дрібні та середні товаровиробники сільськогосподарської продукції потерпають від нестачі коштів для інвестування в основні і оборотні виробничі засоби, все більше загострюється проблема пошуку джерел інвестування. А тому доцільним було б залучення агрохолдингів до інвестування у галузь тваринництва на територіях сільської громади де орендуються ними земельні паї.

Аграрні формування на селі мають розвиватися не завдяки державним субсидіям, а за рахунок доступних банківських кредитів, лізингу, інвестування приватних структур, страхування. Всі ці заходи сприятимуть появленню робочих місць і соціальному розвитку села.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Розвиток села чи високоефективне виробництво? URL: <https://zsu.org.ua/publikatsii-smi/13329-rozvytok-sela-chy-vysokoefektyvne-urobnytstvo> (дата звернення 18.04.2019 р.)
2. Нові підходи розвитку сільських територій в умовах децентралізації та змін у державній регіональній політиці. Інститут громадського суспільства. URL: <https://www.csi.org.ua/articles/novi-pidhody-rozvytku-silskyh-terytorij-v-umovah-detsentralizatsiyi-ta-zmin-u-derzhavnij-regionalnij-politytsi>

УДК 519.22:159.955

РЕВИЦЬКА У.С., канд. фіз. мат. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФОРМУВАННЯ ЙМОВІРНІСНО-СТАТИСТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

На сучасному етапі розвитку науки математичні методи, зокрема методи теорії ймовірностей, все частіше застосовуються у прикладних дослідженнях в агрономії. Вони спрямовані на вивчення факторів життя рослин і взаємозв'язків між рослиною і середовищем, на створення перспективних сортів і гібридів. Також неможливо обійти досягнення математики у фундаментальних дослідженнях, які спрямовані на відкриття і вивчення нових явищ і законів природи. Приклади – вивчення процесу фотосинтезу, біологічної фіксації азоту з повітря, таємниці спадковості, розшифровка молекул ДНК, РНК, тощо.

Ключові слова: математична модель, якість інсектициду, ефект від використання спеціальної сівалки, селекція гороху, ймовірність.

Наукові дослідження у біології, агрономії, сільському господарстві тісно пов'язані з застосуванням методів математичної статистики. Для їх вивчення і практичного застосування необхідно розглянути якомога більше прикладів і задач. Вміння вибрати відповідну математичну модель, метод розв'язування задачі; обґрунтувати вибір, дати інтерпретацію одержаних результатів є ознакою освіченого дослідника.

В роботі наведено прикладні задачі, які дозволяють застосовувати теоретичні засади математичної статистики і набувати навички роботи з статистичним матеріалом.

1. Якість інсектициду. Фахівця з математичною підготовкою запрошують проаналізувати результати дослідницької роботи, пов'язаної з виробництвом інсектицидів. Якість інсектициду визначається відсотком ураження – відсотком комах, які гинуть у групі, обробленій інсектицидом. Кращий з наявних інсектицидів має відсоток ураження 92. В лабораторії створено новий інсектицид ІНС. Виникає запитання: чи є він якіснішим? [1].

Щоб з'ясувати це, пропонується обробити новим інсектицидом 100 комах і підрахувати кількість тих, що вижили. Якщо кількість таких комах менша від деякого числа, то ІНС якісніший, в противному разі – ні.

Автори нового інсектициду стверджують, що відсоток ураження нового препарату не менший 98, і хочуть, щоб ця його властивість проявлялася з